

poniedziałek, 03.06.2024

Wspomnienie św. Karola Lwangi i jego Towarzyszy, męczenników

Papież Paweł VI w piśmie "Misterium paschalne" z 14 II 1969 r. zapowiadającym reformę kalendarza liturgicznego (od 1970 r.) postanowił włączyć do niego świętych z tzw. nowego świata, czyli spoza Europy, aby w ten sposób ukazać powszechność Kościoła katolickiego. W ten sposób w odnowionym kalendarzu kościelnym znaleźli się nasi święci patronowie pochodzący z Afryki, z Ugandy. Życie Karola Lwangi i jego towarzyszy przypada na czasy, kiedy ich ojczyzna Uganda, odkryta w XIX wieku przez angielskich podróżników, stała się przedmiotem kolonialnych zainteresowań Anglii. W roku 1877 na wezwanie sławnego podróżnika i odkrywcy Henryka Stanley'a przybyli do Ugandy misjonarze anglikańscy. W dwa lata później przybyli tu katoliccy misjonarze, ojcowie biali, wysłani przez algierskiego kardynała Lawigerie. Szybko pozyskali uznanie na dworze królewskim, nawracając wielu na wiarę katolicką. Liczba wyznawców Chrystusa wzrosła do kilkunastu tysięcy. Jednakże król Ugandy Mutesa I nie chcąc rezygnować z licznych swoich żon przeszedł na islam. Zaczęło się wówczas prześladowanie, misjonarze anglikańscy i katoliccy musieli opuścić Ugandę. Wspomagali jednakże młodych ugandyjskich chrześcijan, przebywając poza ich krajem na terenie Afryki. Po śmierci Mutesy I w roku 1884 rządy krajem objął jego syn Mwanga I, który wypowiedział otwartą walkę wszystkim chrześcijanom przebywającym na terenie Ugandy. Pierwsze prześladowanie dotknęło misję anglikańską. W Natebe, w pobliżu stolicy kraju Kampala, wbito na pale i spalono żywcem trzech uczniów szkockiego misjonarza Mackay'a. Król także rozkazał zamordować pierwszego biskupa anglikańskiego, Hannigtona. W tym czasie na katolicyzm nawróciła się grupa paziów królewskich na czele z Karolem Lwangą ich przełożonym, co doprowadziło do wściekłości króla Mwangę. 25-letni Karol Lwanga po przyjęciu chrztu 15 IX 1885 r. stał się gorliwym apostołem w swoim środowisku. Będąc w więzieniu zdołał nawrócić i ochrzcić kilku współwięźniów. Karol Lwanga poniósł śmierć męczeńską 2 VI 1886 r. wraz z 11 młodymi katolikami z królewskiej służby. Palony żywcem w Namugongo dziękował Bogu za męczeństwo, za wiarę (K. Kuźmak). Balikudembe, Józef Mukaza, był pierwszym ministrem króla i dla chrześcijaństwa zdołał pozyskać 150 chrześcijan. Banabakintu, naczelnik kilku wiosek murzyńskich, zginął w wieku 35 lat. 30-letni Andrzej Kaggwa, kapelmistrz królewski, został ścięty, następnie ciało porąbano w kawałki. Szczególne męki zastosowano wobec Macieja Mulumby Kalemby, który był sędzią i namiestnikiem okręgu, miał 50 lat. Obcięto mu ręce i nogi, wycinano mu kawałki ciała, palono go, następnie wrzucono w sitowie w nadziei, że załame się i porzuci chrześcijaństwo. Tam od ran skonał. On to właśnie dla Chrystusa pozyskał ok. 200 osób. Noe Mwaggali był garncarzem i garbarzem. 31 V 1886 r. powieszono go, przebito włócznią, a ciało dano na pożarcie zgłodniałym psom. Łącznie w latach 1885-1887 poniosło w Ugandzie śmierć męczeńską ok. 150 katolików i 40 anglikanów. Sprawdziło się szybko starożytnie powiedzenie, że krew męczenników jest zasiewem nowych chrześcijan. Po ustaniu prześladowania w Ugandzie w roku 1890 było już 2197 katolików i blisko 10000 katechumenów, przygotowujących się do przyjęcia chrztu. W roku 1906 ich liczba wzrosła do ok. 100000 katolików i 150000 katechumenów. Obecnie Uganda liczy prawie 5 milionów katolików (W. Zaleski). Papież Benedykt XV 6 VI 1920 r. dokonał uroczystej beatyfikacji Karola Lwangi i jego 21 towarzyszy męczenników, wyznaczając dzień ich liturgicznego wspomnienia na 3 czerwca. Papież Pius XI ogłosił w roku 1934 Karola Lwangę patronem młodzieży afrykańskiej i Akcji Katolickiej. Papież Paweł VI 18 X 1964 r., podczas trwania Soboru Watykańskiego II, kanonizował Karola Lwangę i jego towarzyszy. W roku 1969 Paweł VI odbył apostolską podróż do Ugandy, gdzie oddał hołd męczennikom katolickim i anglikańskim. W sanktuarium św. Karola w Namugongo konsekrował ołtarz, a świątyni nadał tytuł bazyliki. Natomiast Papież Jan Paweł II w roku 1980 konsekrował w Rzymie kościół parafialny pod wezwaniem Męczenników ugandyjskich. Ojciec Święty Paweł VI mówił w homilii w dniu kanonizacji męczenników z Ugandy: "Ci męczennicy z Afryki dodają do księgi zwycięzców, to jest Martyrologium, kartę opowiadającą o bolesnych i chwalebnych zarazem wydarzeniach.

Zasługuje ona w pełni, aby dołączyć ją do owych wspaniałych opowiadań starożytnej Afryki, o których my, ludzie nowożytni z naszą małą wiarą sądziliśmy, że już nigdy nie znajdą one sobie podobnych (...) Ci męczennicy afrykańscy stanowią początek nowej epoki. Oby nie zwróciła się ku prześladowaniu i konfliktom religijnym, ale ku chrześcijańskiej i społecznej odnowie (...)" (Liturgia Godzin, t. II s. 1482). Uczynimy naszą osobistą modlitwę mszalną z dnia 3 czerwca: "Boże, Ty sprawiłeś, że krew męczenników stała się nasieniem chrześcijan, daj, aby rola Twojego Kościoła zroszona krwią Świętych Karola Lwanga i jego Towarzyszy, przyniosła obfite plony".

Źródło: https://opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/s_lwanga.html <https://www.niedziela.pl/artukul/54055/Karol-Lwanga-i-towarzysze>